

Η ΑΓΚΥΡΑ έχει καταφέρει τα τελευταία χρόνια να «εργαλειοποιήσει» τα σημαντικά επιτεύγματά της όσον αφορά τα drones, τα οποία αποτελούν πλέον ένα σημαντικό κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής της

Η τεράστια εξάπλωση της πολεμικής βιομηχανίας της Αγκυρας προβληματίζει έντονα τις Βρυξέλλες

Τα τουρκικά drones φέρνουν αναταράξεις

Του **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ**
e.aretaios@realnews.gr

Μια υπόκωφη σύγκρουση βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη ανάμεσα στην Ελλάδα, την Κύπρο και τη Γαλλία από τη μια πλευρά και την Τουρκία από την άλλη, με φόντο την ευρωπαϊκή στρατιωτική βοήθεια της Ε.Ε. προς την Ουκρανία, αναδεικνύοντας την τεράστια εξάπλωση της τουρκικής πολεμικής βιομηχανίας και, κυρίως, την ενίσχυση της τουρκικής «διπλωματίας των drones».

Στις Βρυξέλλες διεξάγονται πυρετώδεις διαπραγματεύσεις για τη στρατιωτική βοήθεια που η Ε.Ε. πρέπει να δώσει στην Ουκρανία και αφορά κυρίως πυρομαχικά αλλά και οπλικά συστήματα. Μία από τις βασικές προτάσεις πολλών χωρών είναι η Ε.Ε. να προμηθευτεί πυρομαχικά και όπλα και από τρίτες χώρες, έτσι ώστε να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος, καθώς οι ουκρανικές δυνάμεις βρίσκονται πλέον υπό αφόρητη πίεση.

Ωστόσο, η Γαλλία, με την υποστήριξη της Ελλάδας και της Κύπρου, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές στις Βρυξέλλες, έχει θέσει τον όρο όλες οι αγορές να γίνουν μόνο από ευρωπαϊκές χώρες («European only»). Πηγές στις Βρυξέλλες αναφέρουν ότι ο όρος αυτός δεν έχει ως στόχο μόνο την ενίσχυση της ευρωπαϊκής στρατιωτικής βιομηχανίας, αλλά και τον αποκλεισμό του ενδεχομένου αγορών από την Τουρκία (κυρίως τουρκικών drones).

Οι συζητήσεις και οι διαπραγματεύσεις βρί-

σκονται σε πλήρη εξέλιξη, καθώς υπάρχουν διαφωνίες και για πολλά άλλα βασικά ζητήματα ανάμεσα στις χώρες-μέλη και κυρίως ανάμεσα στη Γαλλία και τη Γερμανία. Για στρατιωτικούς κύκλους ορισμένων χωρών-μελών, η προοπτική έμμεσης ενίσχυσης της τουρκικής στρατιωτικής βιομηχανίας δεν αποτελεί θετικό σενάριο.

Αυτό αφορά κυρίως τα drones, όπου η Τουρκία έχει αναμφισβήτητα κάνει ιστορικά άλματα. Τα άλματα αυτά, σύμφωνα τόσο με Τούρκους όσο και με διεθνείς αναλυτές, δεν είναι μόνο τεχνολογικά, αλλά και στρατηγικά, καθώς η Αγκυρα έχει καταφέρει τα τελευταία χρόνια να «εργαλειοποιήσει» τα υψηλά επιτεύγματά της όσον αφορά τα drones, τα οποία αποτελούν πλέον ένα σημαντικό κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής της.

Οι ισορροπίες

Τα τουρκικά drones έχουν αλλάξει τις στρατιωτικές ισορροπίες σε διάφορες πολεμικές συγκρούσεις, από τον ουκρανορωσικό πόλεμο, όπου τα τουρκικά drones Bayraktar έχουν γίνει ακόμα και τραγούδι των Ουκρανών πολεμιστών, μέχρι τη Λιβύη, όπου τα τουρκικά drones έγιναν ο εφιάλτης των δυνάμεων του στρατηγού **Χαφτάρ**, ενώ εμφανίστηκαν στον πόλεμο ανάμεσα στο Αζερμπαϊτζάν και την Αρμενία αλλά και σε συγκρούσεις στην υποσαχάρια Αφρική.

Στην Αφρική, όπου η Τουρκία έχει προχωρήσει σε μια άνευ προηγουμένου εξάπλωση και διεξόδυση, προκαλώντας μεγάλη νευρικότητα στο Παρίσι, τα drones αποτελούν την αιχμή του δόρατος της σκληρής ισχύος της Αγκυ-

ρας, συνοδευόμενα από την ήπια ισχύ, που είναι το τεράστιο δίκτυο ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας.

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του International Crisis Group για τα τουρκικά drones, «στην Αφρική, οι εξαγωγές μη επανδρωμένων αεροσκαφών της Τουρκίας φαίνεται να ευθυγραμμίζονται με τις διπλωματικές και εμπορικές πρωτοβουλίες της, αλλά και με τις πρωτοβουλίες της στον τομέα της ασφάλειας - αυτό που ορισμένοι Τούρκοι αμυντικοί αναλυτές απο-

καλούν "διπλωματία μη επανδρωμένων αεροσκαφών". Η Αγκυρα έχει ενισχύσει την παρουσία της στην ήπειρο την τελευταία δεκαετία με νέες διπλωματικές αποστολές, με απευθείας πτήσεις της Turkish Airlines και με αμυντικούς και εμπορικούς δεσμούς. Οι αφρικανικές κυβερνήσεις (κυρίως στον Βορρά, αλλά και στη δύση και σε άλλες περιοχές) αγοράζουν συχνά τουρκικά μη επανδρωμένα αεροσκάφη για χρήση κατά τζιχαντιστών και άλλων ανταρτών, συχνά σε απομακρυσμένες περιοχές. Στη βόρεια Αφρική, η Τουρκία έχει προμηθεύσει με μη επανδρωμένα αεροσκάφη την Αλγερία, το Μαρόκο και την Τυνησία. Το Μαρόκο προσέθεσε TB2 στο οπλοστάσιό του με κινεζικά και ισραηλινά μη επανδρωμένα αεροσκάφη το 2021, κυρίως για την υποστήριξη του αγώνα του με το Μέτωπο του Πολισάριο, που επιδιώκει την ανεξαρτησία της Δυτικής Σαχάρας. Το Ραμπάτ φέρεται να σχεδιάζει επίσης να αγοράσει Akincis. Σε απάντηση, η γειτονική Αλγερία, της οποίας οι σχέσεις με το Μαρόκο είναι ψυχρές, προέβη σε νέες παραγγελίες για να ενισχύσει το ποικίλο απόθεμα μη επανδρωμένων αεροσκαφών της, συμπεριλαμβανομένων των ANKA-S, Aksungur και περισσότερων κινεζικών μη επανδρωμένων αεροσκαφών. Η Τυνησία αγόρασε μη επανδρωμένα αεροσκάφη ANKA-S το 2021».

Νέα ώθηση

Το International Crisis Group σημειώνει επίσης ότι «ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει δώσει ώθηση στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τουρκίας στον τομέα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών στην ευρασιατική γειτονιά». Αλλαγή ισορροπιών προς όφελος της Αγκυρας έχουν φέρει τα drones της και στις συγκρούσεις των τουρκικών δυνάμεων με τους Κούρδους στην Συρία και στο Ιράκ.

Με εμπνευστή και συντονιστή τον γαμπρό του **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν**, **Σελτζούκ Μπαϊρακτάρ**, τα τουρκικά drones, μαζί με άλλα εξοπλιστικά επιτεύγματα, όπως το νέο μαχητικό αεροσκάφος KAAN, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος τόσο της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής αλλά και της αυξανόμενης «ποπ κουλτούρας μιλιταρισμού», όπως γράφουν πλέον αναλυτές.

Ο Αμερικανός αναλυτής **Ράιαν Τζιντζέρας**, σε πρόσφατο άρθρο του για τον τουρκικό μιλιταρισμό στο «War on the Rocks», κάνει λόγο για «γάμο ανάμεσα σε εθνοκισμό, μιλιταρισμό και τεχνολογική καινοτομία» και προειδοποιεί ότι «αν οι περιφερειακές συνθήκες αλλάξουν ή αν η στρατηγική εξωτερικής πολιτικής της Αγκυρας δεν αποδώσει, η μιλιταριστική κουλτούρα, στην οποία συνέβαλε ο Ερντογάν, μπορεί να τον πείσει ότι ο πόλεμος είναι η απάντηση».

